

Нина & Димитрова Девина & Василева

НИЩО НЕ НИ ПЛАШИ В ПРАВЕНЕТО НА ИЗКУСТВО

Майка и гъщеря, актриси и режисьорки, сценаристки и продуцентки, Нина Димитрова и Девина Василева – съответно най-играещата по света българска сценична звезда и нейната наследница в арт авантюрите, в паралелно интервю за DIVA.

ТЕКСТ / АЛБЕНА АТАНАСОВА
ФОТОГРАФИЯ / БНФ, ЛИЧЕН АРХИВ

Колко трябва да си луд, за да се посветиш на театъра и киното?

Нина: Човек е толкова луд, колкото е силна вярата му в това, на което се посвещава. За лудостта да правиш театър или кино няма фиксиран предел.

Девина: Предел за лудостта няма, има само битов, ама и той се преодолява, ако желанието е голямо.

Какво ви плаши на сцената и зад кулисите, пред и зад камерите?

Н.: Нищо не ме плаши. В Театър 199 „Валентин Стойчев“ в София и в стотиците зали у нас и по света, където играя 30 години, се чувствам като у дома си. Навсякъде до мен стоят изключителни професионалисти и още по-важното – приятели. С тях винаги е интересно, забавно и нищо лошо не може да ми се случи. Затова и няма от какво да се страхувам.

Д.: Докато работя, малко неща ме плашат. Разбира се, че съществува и гозата вълнение и притеснение дали ще се получи. Но докато съм в действие, съм като в балон и нищо друго не съществува, за да ме стресира. Като член на киногилдията може би ме плаши това, че българското кино не се развива достатъчно бързо, за да се превърне в индустрия. Няма възвръщаемост, а това води до по-малко проекти, ограничен брой възможности за финансиране и съответно до ограничен достъп на млади хора до тях. Ама финансите на кой артист не са му проблем? Това си е опасността на професията.

Има ли спасение от чалгата?

Н.: В „Цветът на магията“ Тери Пратчет казва, че драконите се появяват само когато мислиш за тях. Спри да мислиш и те престават да съществуват. Та и аз така с чалгата. Не мисля за нея и за мен тя не

съществува. Когато всички отхвърлят правото на съществуване на чалгата в своя свят, този дракон на пошлостта ще изчезне, както и много други подобни, които подхранваме с вниманието си.

Д.: Много хора не осъзнават къде е проблемът с чалгата, а той не касае само българина. Когато кажа „Не харесвам чалга“, говоря повече за текста и посланието му, отколкото за музиката. Смело казвам, че нямам проблем с ритъмчето и ориентацията. Но когато думите избиват на пошлост, вече е проблем. За съжаление, чалгата я има не само в България, защото пошлото се продава лесно. Грубо казано, има ли секс и интрига в продукта, бързо върви на пазара. Не знам дали трябва да се спасим от чалгата, по-скоро е задължително да създадем алтернатива. През последните години се наложиха изпълнители като „Молец“ и Мила Роберт, които младите харесват и се идентифицират с тях. Ако ги има повече, чалгата няма да е монополист в музикалната индустрия.

Съществува ли начин за неутрализиране на пошлостта в социалните мрежи?

Н.: Да. Като ги напуснеш и сам се неутрализираш от пошлостта.

Д.: Не съм убедена, че това е задачата или целта, която трябва да се постави. Основното е всеки да мисли с главата си, да не се носи по течението и да взема добре анализирани решения. Алгоритмите

Нина Димитрова преди три десетилетия създаде театър „Кредо“ и го превърна в най-разпознаваемия роден бранд за изкуство на няколко континента. „Старая се на моите спектакли зрителят да се смее на себе си, не на другите. Да се смее на душевните, а не на физиологическите си недъзи от кръста надолу. И да се смее човеколюбиво. Цял живот изповядвам светлия и пречистващ Гоголев смях, в който винаги има и капка тъга“, казва тя

Девина Василева през 2023-та изгря като непокорната Неда в „София Вкъщи“, сериала на bTV, където започна първата си работа като втори асистент-режисьор. Ще я гледаме и в американската продукция на „Дисни“, в която тя е до Лиъм Нийсън и Дейзи Ридли. С бакалавърска степен „Театър и английска литература“ от престижния университет „Куин Мери“ в Лондон, тя се върна в България по време на пандемията. И остана, макар винаги да е искала да се реализира в чужбина. Получи десетки награди за първия си късометражен филм „Хлад“ още преди да запише магистратура „Кино- и телевизионна режисура“ в НБУ. С приятеля си Мартин Кирилов развиват проект „КиноКлуб.БГ“. Предлагат работилница за стопкадрова анимация за групи деца, както и за по-пораснали – по-артистичен вариант за team building.

работят по система, която ти показва само това, от което се интересуваш. Моят screen time е три часа на ден, през които не ми излиза нищо, което по моите стандарти е пошло. Научете алгоритъма да работи за вас, а не за пошлостта. А ако някой иска да влезе в нея, си е негов избор. Не мога да неутрализирам нещо, което не ме касае. Мога само да споделям информация и разсъждения, които биха насочили някого към това, в което аз вярвам.

Кога политическата коректност ви вади от равновесие?

Н.: Когато ми я навират в лицето политически субекти, лишени от всякаква коректност към тези, които са ги избрали да се грижат за всеобщото благо. Този кух термин „политическа коректност“ има за цел да наложи уважение към различието. Но вътрешната нетърпимост към различията няма да изчезне с измислянето на някакъв „политически коректен език“, някакво политическо есперанто, което с нищо не гарантира зачитането на правото на уважение на индивида. Хората първо трябва да се възпитат в уважение към различията си. Иначе всичко е голямо социално лицемерие. Казвам го като човек, който се занимава с театър и знае, че зад текста стои подтекст, зад думите стоят мисли и действия. Казано просто, мога да нижа политкоректни думички, докато ви псувам наум. Обидни са не думите, които

Сред големите таланти на Нина Димитрова е и автоиронията – по всяко време може да се появи с червения нос на клоуна, вечния прокламатор на неудобните истини

Актрисата режисьор на фестивал в Япония

Студентите и съмишлениците на Нина празнуват 30 години от създаването на театър „Крего“

отправляме към някого. Обидно е отношението, което стои зад тях. Мога да употребя каквато си искам дума, важно е да я употребя с любов към ближния. И тогава тя престава да бъде обидна, защото отношението ми към човека е любовно. Човешко отношение към другия и търпимост към неговата различност не се постига с термини като „политическа коректност“, а с култивиране на етика. Дразня се от словесни политикански еквилибристики, защото зачитам правата, сво-

Майката се гордее с дъщерята, която тръгва за абитуриентския бал

бодите и правото на уважение на всеки, независимо по какво той се различава от мен. Това е въпрос на уважение към себе си и на елементарно възпитание от ранна детска възраст – да меря приказките си и да се старая да не обиждам различните. Затова не желая да бъда политически коректна. Този термин не отразява моето искрено човешко отношение към хората, били те различни или не, а и ми навява друга асоциация. И тя идва от факта, че пред думата „коректност“ стои съмнителното определение „политическа“. Какво общо има коректността към личността с политиката, за която отделният човек вече няма никаква стойност!

Д.: Няма проблем с политическата коректност, стига да няма „полиция“, отговаряща за нея. С наказание нищо добро не се учи, само страх и омраза. Не съм съгласна с начина, по който се налагат идеи. Идеи и вярвания не бива да се налагат. Всеки има правото да бъде информиран. Но никога няма право да го кара да участва в каквото и да било – или по-лошото: да бъде осъждан за това, че не участва. Важно е да се обсъждат определени теми за човешките права и дискриминацията. А не да се коментира и действа по грозния начин. Нараняваш ли друг, не е правилно! И хората да гледат в собствения си двор.

Назовете цената на свободата...

Н.: Свободата е безценна. Няма цена, на която бих я изтъргувала.

Д.: Цената да имаш свобода, е да я нямаш. Ако винаги си я имал, как ще знаеш, че я искаш. ①